

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Malîi, V. Cotorobai, V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Darii Vladimir,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Darii Mihaela,
reprezentată de avocatul Sidorovici Constantin împotriva lui Darii Vladimir,
intervenient Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, mun.
Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor
și încasarea pensiei de întreținere,

împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de apel declarată de către Darii Vladimir, reprezentat de avocatul
Coban Igor și a fost menținută hotărârea din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei
Chișinău (sediul Centru), prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 03 martie 2019, Darii Mihaela, reprezentată de avocatul Sidorovici
Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Darii Vladimir,
intervenient Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, mun.
Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor
și încasarea pensiei de întreținere în mărime fixă de 3000 de lei lunar, până la
atingerea majoratului de către copilul minor.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 30 iulie 2017 a încheiat căsătoria cu Darii
Vladimir. La Xxxxxxx, s-a născut fiica lor – Xxxxxxx.

Reclamanta a mai relevat că, pe parcursul căsătoriei între ea și pârât au apărut
diverse conflicte, certuri neîntemeiate, iar atitudinea unul față de altul s-a schimbat
radical. De nenumărate ori au încercat să amelioreze situația creată, pentru a duce o
viață normală familială, însă nu le-a reușit. În prezent căsătoria este doar formală,
duc un mod de viață separat și fără intenția de a păstra familia în continuare. Mai
mult ca atât, pârâtul domiciliază în Xxxxxxx, unde are un loc permanent de muncă.

A mai accentuat că la momentul actual, copilul Xxxxxxx născută la Xxxxxxx,

se află la întreținerea și educația ei, iar pârâtul nu acordă niciun sprijin material, astfel este nevoită să solicite și încasarea pensiei de întreținere pentru copil într-o sumă bănească fixă de 3 000 de lei, până la atingerea majoratului.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cererea de chemare în judecată depusă de către Darii Mihaela, reprezentată de avocatul Sidorovici Constantin a fost admisă parțial.

A fost desfăcută căsătoria încheiată între Darii Vladimir, și Cazacu (Darii) Mihaela, înregistrată în Registrul actelor de stare civilă cu nr. 645 la 30 iulie 2017 de OSC mun. Chișinău.

A fost determinat domiciliul copilului minor XXXXXXX, născută la XXXXXXX, cu mama Darii Mihaela.

A fost încasată lunar din contul lui Darii Vladimir în beneficiul Mihaelei Darii, pensia de întreținere a copilului minor XXXXXXX, născută la XXXXXXX, în mărime fixă de 2000 de lei, începând cu data de 22 martie 2021 și până la atingerea majoratului de către copilul minor.

În rest, cererea de chemare în judecată în partea pretenției de încasare a excedentului pensiei de întreținere adjudecat prin prezenta hotărâre, s-a respins ca neîntemeiată.

A fost încasată de la Darii Vladimir în beneficiul statului, suma de 720 de lei cu titlu de taxă de stat de plata căreia reclamanta a fost scutită la depunerea acțiunii pentru pretenția de încasare a pensiei de întreținere. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei s-a încasat din contul lui Darii Vladimir și Darii Mihaela Darii în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 1000 % din unitatea convențională stabilită, ceea ce constituie 200 de lei, câte 100 de lei de la fiecare.

Prin decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de către Darii Vladimir, reprezentat de avocatul Coban Igor și a fost menținută hotărârea din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Pentru a decide astfel, instanțele au menționat că, Darii (Cazacu) Mihaela și Darii Vladimir au încheiat căsătoria la 30 iulie 2017, care a fost înregistrată de către Oficiul Stării Civile mun. Chișinău, sub nr.645. La 26 iunie 2022 s-a născut fiica Darii Lia. S-a constatat că părțile nu se înțeleg, au întrerupt relațiile conjugale, locuiesc separat, Darii Vladimir locuind în XXXXXXX, unde are un loc permanent de muncă, iar Darii (Cazacu) Mihaela locuiește în XXXXXXX.

Au mai accentuat că la 02 aprilie 2021, Darii Vladimir a depus cerere cu privire la desfacerea căsătoriei la Judecătoria Timișoara, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei cu Darii Mihaela, reluarea de către aceasta a numelui purtat anterior căsătoriei, stabilirea locuinței copilului minor cu tata, precum și obligarea lui Darii Mihaela la plata unei contribuții de întreținere.

Prin sentința civilă din 21 septembrie 2021 a Judecătoriei Timișoara cererea lui Darii Vladimir a fost admisă parțial.

A fost stabilit domiciliul copilului minor XXXXXXX cu tata, până la soluționarea dosarului de fond înregistrat pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Instanțele au conchis că acțiunea urmează a fi admisă parțial și desfăcută căsătoria, deoarece din materialele dosarului se atestă faptul că părțile în litigiu nu

se înțeleg, locuiesc separat, iar păstrarea familiei în asemenea condiții este imposibilă.

Referitor la capătul de cerere privind stabilirea domiciliului copilului minor XXXXXXX cu mama Darii (Cazacu) Mihaela instanțele au reținut că este întemeiat și urmează a fi admis, având în vedere că copilul este de o vârstă fragedă, necesită o îngrijire, educație, ocrotire și dragoste permanentă din partea mamei, are o viață socială formată în zona unde domiciliază, alături de mamă, iar conform avizului-concluzie nr.117 din 20 mai 2021, întocmit de Șeful Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei-Zinaida Micleușanu s-a stabilit că condițiile sociale și de trai în care locuiește Darii Mihaela corespund tuturor necesităților de dezvoltare eficientă și armonioasă a copilului minor XXXXXXX.

Totodată instanțele au accentuat că stabilirea domiciliului copilului cu mama, nu privează și nu poate îngrădi dreptul tatălui de a participa în egală măsură cu aceasta în viața copilului la creșterea, educarea, instruirea și întreținerea acestuia.

Referitor la încasarea pensiei de întreținere, instanțele au conchis că urmează a fi încasată în mărime fixă de 2000 de lei. Or, acest quantum rezultă atât din datele statistice pertinente referitoare la quantumul necesar întreținerii unui copil de vârsta indicată, cât și de obligația ambilor părinți de a întreține material copilul.

Argumentele lui Darii Vladimir privind încetarea procesului pe motiv că instanțele din Republica Moldova nu sunt competente să judece cauza, instanțele l-au considerat ca neîntemeiat, or potrivit art.25 alin.(1) din Tratatul între România și Republica Moldova privind asistența juridică în materie civilă și penală din 06 iulie 1996 „Forma încheierii căsătoriei este determinată de legea părții contractante pe al cărei teritoriu se încheie căsătoria.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că, căsătoria dintre Darii Mihaela și Darii Vladimir a fost încheiată la data de 30 iulie 2017 și a fost înregistrată de către Oficiul Stării Civile mun. Chișinău, sub numărul 645, ulterior actul de căsătorie fiind transcris în Timișoara. Tot din materialele cauzei rezultă că atât Darii Vladimir cât și Darii Mihaela sunt cetățeni ai XXXXXXX din momentul nașterii și până în prezent, inclusiv și fiica acestora, XXXXXXX, care la fel s-a născut în XXXXXXX, fapt confirmat prin buletinele de identitate, certificatele de naștere emise de autoritățile din Republica Moldova, iar conform certificatului eliberat de Agenția Servicii Publice nr.XXXXXXX din XXXXXXX, rezultă că ambele părți își aveau viza de reședință pe teritoriul XXXXXXX.

Or, conform art. 29 alin.(1) din Tratatul între România și Republica Moldova privind asistența juridică în materie civilă și penală din 06 iulie 1996 în cauzele privind stabilirea și contestarea filiației este aplicabilă legea părții contractante al cărei cetățean este copilul. Dacă copilul domiciliază pe teritoriul celeilalte părți contractante, se aplică legea acesteia dacă este mai favorabilă intereselor copilului, iar alin. (2) al aceluiași articol prevede că soluționarea cauzelor prevăzute la paragraful 1 aparține autorităților competente ale părții contractante al cărei cetățean este copilul.

La 07 noiembrie 2022, Darii Vladimir a contestat cu recurs decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată. Astfel, instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 460 alin.(1) din Codul de procedură civilă conform căruia „Instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sunt competente să judece și cauze cu element de extraneitate dacă: h) reclamantul în procesul de desfacere a căsătoriei are domiciliu în Republica Moldova sau cel puțin unul dintre soți este cetățean al Republicii Moldova. Astfel, consideră că această normă implică un comportament social de competență, există pretenții cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor Xxxxxxx – implică necesitatea aplicării competenței după criteriul domiciliului, regulă ce nu a fost respectată de instanțele inferioare. A accentuat că instanțele nu au ținut cont de faptul că Darii Mihaela a avut un contract de muncă în România până la nașterea copilului, indemnizația pentru copil o primește anume pe cea acordată de statul român și în Republica Moldova vine doar în vizită. Consideră că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, deoarece cauza a fost examinată în lipsa sa, deși a informat instanța că este în imposibilitate de a se prezenta și a depus o cerere de amânare.

Mai mult decât atât a menționat că consideră necesar ca copilul minor să locuiască cu el, deoarece Darii Mihaela are adesea atacuri de panică și își dorește ca copilul să fie în siguranță, să nu vadă aceste manifestări ale mamei, să nu se sperie și să aibă un trai liniștit într-o atmosferă armonioasă. S-a implicat maxim în creșterea și educarea copilului, copilul mereu a fost în grija ambilor părinți și chiar doar în grija sa în perioada 30 martie 2021-01 aprilie 2022. S-a ocupat de grija și educația copilului precum și dezvoltarea acestuia, dat fiind instabilitatea psihologică a lui Xxxxxxx și internările frecvente în instituțiile medicale. Astfel, consideră că instanța de apel a emis o decizie pripită și nu a elucidat toate circumstanțele pertinente speței.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 09 iunie 2022, expediată prin poșta electronică în adresa avocatului recurentului - Coban Igor, la 13 septembrie 2022 (f.d.221, volumul - II). Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

La 15 decembrie 2022, Darii Mihaela, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici, a depus referință la cererea de recurs declarată de Darii Vladimir, solicitând respingerea cererii de recurs ca inadmisibilă.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Darii Vladimir, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă. În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului. Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de către Darii Vladimir, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează. Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Darii Vladimir.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Darii Vladimir.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas